

Noviny

07/2015
J&T BANKA NOVINY

Datum vydání 7. 7. 2015

www.jtbank.cz

Začtete se do letního magazínu Magnus / str. 4

Číslo věnované Islandu a dobrovolné samotě představuje řadu fenoménů. Poutavé texty a úžasné fotky jsou zárukou kvality.

Užijte si léto / str. 5

Léto je tu a s ní i dovolená. Pokud nevíte kam, nechte se inspirovat tipy Evy Klejmové, ředitelky J&T Concierge.

Do Ostravy na Frantu / str. 14

Ostravský Dům umění představuje po celé léto díla jednoho z nejrespektovanějších českých malířů, nenechte si výstavu ujít.

J&T Finance Group vykázala bilanční sumu 9,4 miliardy eur

Bilanční suma skupiny J&T Finance Group SE dosáhla ke konci roku výše 9,4 mld. EUR, což představuje 12% meziroční nárůst. Vyplývá to z auditovaných konsolidovaných výsledků (IFRS).

Nárůst bilance byl způsoben zejména přijatými klientskými vklady, které meziročně stouply o 17% na úroveň 7,5 mld. EUR. Hodnota vlastního kapitálu skupiny k 31. 12. 2014 činila 1,032 mld. EUR.

Za rok 2014 skupina více než zdvojnásobila čistý úrokový výnos, který dosáhl úrovně 311,7 mil. EUR. Čistý výnos z poplatků a provizí pak na konci roku činil 57,4 mil. EUR. Prudký nárůst čistých úrokových i poplatkových výnosů zapříčinila nejen akvizice Poštové banky, ale především organický

růst J&T Banky, která za rok 2014 vykázala čistý zisk ve výši 1,342 mld. Kč (meziroční nárůst o 26 %).

Dostatek kapitálu a nárůst bilance se pak pozitivně odrazil ve výši poskytnutých úvěrů. Těch skupina v loňském roce profinancovala za více než 5,3 mld. EUR (21% meziroční nárůst). Skupina J&T Finance Group SE po tvorbě opravných položek a rezerv dosáhla za rok 2014 čistého zisku ve výši 62 mil. EUR. ■

Přehled hlavních finančních ukazatelů dle IFRS k 31.12.2014

v tis. EUR	2014	2013	var. abs.	%
Výnosy celkem	461 474	215 193	246 281	114,4 %
Náklady celkem	-364 345	-200 179	-164 166	82,0 %
Provozní výsledek hospodaření	97 129	15 014	82 115	546,9 %
Zisk za účetní období	62 012	90 321	-28 309	-31,3 %
Aktiva celkem	9 385 321	8 387 541	997 780	11,9 %
Závazky celkem	8 353 330	7 375 467	977 863	13,3 %
Vlastní kapitál celkem	1 031 991	1 012 074	19 917	2,0 %

J&T FINANCE GROUP

J&T BANKA

Ostatní

J&T SERVICES

J&T BANK A TRUST
BARBADOS

J&T IB A CAPITAL MARKETS

J&T CAFE

J&T CONCIERGE

VABA BANKA

Řecko stále pod drobnohledem

Děni kolem Řecka a zasedání centrálních bank Evropy a USA se staly hlavním tématem uplynulého měsíce. Netrpělivě očekávané zasedání ECB však nepřineslo žádné nové informace. ECB i nadále bude akceptovat vyšší volatilitu, kterou očekává s příchodem letních měsíců a plně podporuje současný status svého QE a nehodlá jej prozatím měnit.

Ani zasedání FED v polovině června nepřineslo trhu žádnou překvapivou novinku a odpověď, zda dojde ke změně v úrokových sazbách do konce roku (potenciálně září). FED sice slovně zlepšil výhled ekonomiky na tento rok, ale zhoršil kvantitativní předpověď pro rok následující. Trh je tak nadále ponechán sledování makroekonomického vývoje, které determinuje spekulace nad budoucím vývojem monetární politiky.

Hlavním hýbacím motorem finančních trhů se ke konci měsíce opětovně stalo Řecko. Zemi ke konci června vypršel v pořadí druhý záchranný balíček bez dalšího prodloužení a Řecko nezaplátilo splátku do MMF. „Do teď není jasné, zda nesplacení financí do MMF bude klasifikováno jako bankrot. Ale domníváme se, že tomu tak nebude a zemi bude ponechán čas do ohlášeného referenda o přístupu k současným požadavkům věřitelů,“ komentuje situaci Petr Sklenář, hlavní ekonom J&T Banky a dodává: „Pokud občané schválí aktuální podmínky, budou pravděpodobně obnoveny rozhovory mezi věřiteli a Řeckem. Otázkou je, zda bude s kým jednat, protože premiér i ministr financí uvedli, že v případě kladného rozhodnutí občanů odstoupí ze svých postů. Situace v zemi není jednoduchá. Jsou uvaleny kontroly o přesunu kapitálu a banky jsou uzavřeny. Zemi tak rychle dochází prostředky na vlastní chod. I přes to jsou zástupci Řecka neoblomní a tlačí na věřitele, aby jim snížili dluh bez patřičných ekonomických opatření, která by alespoň měla šanci zemi v budoucnu vyvést z krize.“

V řeči čísel byl červen měsícem ústupu z pozic a americké index odepsaly 1,6–2,2%. Německý DAX v návaznosti na děni kolem Řecka odepsal 4,1% a v závěsu byla i domácí burza, kde index PX odepsal 4,0%. Japonský Nikkei klesl o 1,6%.

Rozdělené O2 zažilo rušný měsíc

Červen byl již pro obě společnosti „pokračující“ O2 CR a CETIN velmi rušným měsícem. Od počátku června se obchodují obě společnosti odděleně, navíc CETIN byl uveden na tzv. volný trh DCP, což umožnilo jeho další obchodovatelnost. Dle očekávání uveřejnil CETIN nabídku na své akcie za 164,7 Kč na akcii. V zápětí svou dobrovolnou nabídku na obě části (O2 i CETIN) oznámila i PPF, která od 15. 6. do 13. 7. nabízí 176 Kč na akcii CETINu a 78 Kč na akcii O2 CR. Vzhledem k současné ceně O2 na trhu (100 Kč) a vzhledem k relativnímu ocenění (94,6–114,9 Kč) se nepředpokládá, že tato nabídka bude investory využita. Pokud bude PPF zachován alespoň dosavadní přístup k dividendám, tak by aktuální cena mohla odpovídat relativně hodnotě společnosti. Nicméně na bližší ocenění a údaje si musíme počkat až do oznámení výsledků na konci července, které by měly být poprvé reportovány jen za O2 CR. Zároveň jsou přislíbeny údaje potřebné k fundamentálnímu ocenění. V případě CETINu máme za to, že nabídnutá cena (176 Kč) zhruba odpovídá relativnímu ocenění

(172,7–203,2 Kč) bez zadlužení. Vnímat lze vysokou pravděpodobnost, že dojde k vytěsnění minorit a použití stejné ceny, což vede k myšlence aktuální dobrovolnou nabídku využít vzhledem k dřívějšímu datu realizace investice.

Snížený rating u ČEZu

Agentura Moody's snížila energetickému gigantovi rating na A3. Důvodem jsou trvale nízké ceny elektřiny a očekávání, že společnost nezlepší zadlužení v následujících dvou až třech letech. „ČEZ má jedno z nejnižších zadlužení v sektoru. Podle nás by navíc při schopnosti generovat hotovost, absenci akvizičních cílů spolu s limitovanou investiční činností, měl být schopen zadlužení snižovat,“ komentuje snížení Bohumil Trampota, analytik J&T Banky. Akcie ČEZu se od 17. 6. 2015 obchodují bez nároku na hrubou dividendu 40 Kč. Očekává se, že příští rok ČEZ vyplatí stejnou dividendu (40 Kč) jako v posledních letech, což by bylo na horním konci nového výplatního poměru. Cíl vedení ČEZu na čistý zisk za 2015 (27,0 mld. Kč) a výplatní poměr (60–80%) indikuje dividendu ve výši 30–40 Kč na akcii. „ČEZ vnímáme jako dividendový titul a dividendu je v prostředí nízkých cen elektřiny důvod, proč je ČEZ pro investory atraktivní,“ uzavírá Trampota. Zisky společnosti v letech 2015 a 2016 poklesnou, tak jak klesala cena předprodané elektřiny. Společnost se snaží chránit své marže přísnou kontrolou nákladů, ale kompenzovat cenu elektřiny to nemůže. Pozitivním impulsem by mohl být růst cen emisních povolenek. Ten by mohla odstartovat reforma systému obchodování, která se očekává v průběhu tohoto roku. To by mělo za následek růst ceny elektřiny, což se pozitivně projeví na číslech ČEZu.

Upozornění / Informace a propagační sdělení uvedená v J&T NOVINÁCH nejsou analýzami investičních příležitostí ani investičními doporučeními. Výkonnost v minulosti ani očekávaná výkonost v budoucnosti nejsou spolehlivým ukazatelem skutečné budoucí výkonosti. S investováním je spojeno riziko kolísání aktuální hodnoty investované částky a výnosů z ní a není tak zaručena návratnost částky původně investované. Pro kalkulaci čistého výnosu musí investor zohlednit poplatky placené dle platného ceníku. Zdanění závisí na osobních poměrech investora a může se měnit. Na www.jtbank.cz jsou zveřejněny dokumenty podrobně popisující charakter, výhody a rizika související s produkty (prospekt, statut, klíčové informace pro investory,...) a informace o pobídkách ve vztahu k poskytování investičních služeb Bankou.

Upozornění / Produkt obsahuje doložku podřízenosti a nevztahuje se na něj zákonné pojištění. Výroční zpráva a finanční výkazy Banky jsou k dispozici na www.jtbank.cz.

Upozornění / Článek není propagačním sdělením a obsahuje pouze osobní úvahy makléře banky. Sdělení není komunikací se zákazníkem ve smyslu ust. § 17 vyhlášky č. 303/2010 Sb. Informace o výhodách a rizicích spojených s investováním naleznete na www.jtbank.cz.

Oznámený odkup akcií pozitivně zapůsobil

Akcie pivovaru Lobkowicz v červnu poskočily o 5,3% na základě zprávy o odkupu majoritního podílu ze strany generálního ředitele. Společnost oznámila, že dva hlavní akcionáři Palace Capital a GO Solar, kteří vlastní 79,4% podíl podepsali smlouvu o prodeji akcií společnosti Lobkowiczský pivovar, který je vlastněn současným generálním ředitelem, Zdeňkem Radilem. Uvedená částka za 79,4% podíl je 1,9 mld. Kč, což oceňuje celou společnost na 2,39 mld. Kč. Cena na akcii pak vychází na přibližně 205 Kč. Uskutečnění obchodu je podmíněno tím, že celá cena transakce bude uhrazena do konce srpna 2015. Pokud se transakce uskuteční, bude následně zahájena povinná nabídka odkupu akcií všem akcionářům. Pan Radil dále pro média uvedl, že má již zajištěno financování transakce a dokončení by mohlo proběhnout ještě před uvedeným termínem. Jeho záměrem pak je ponechání akcií na burze a v horizontu několika let část svého podílu prodat prostřednictvím SPO (secondary public offering).

Zpráva byla pro akcie pivovaru pozitivní, jelikož uvedená cena byla 15% nad závěrečnou cenou z předchozího dne. Současná tržní cena (189 Kč) je přibližně 8% pod cenou, kolem které se bude pohybovat povinná nabídka odkupu. Dokončení nabídky (vypořádání) by mělo proběhnout nejpozději v listopadu. Zmíněný diskont tak oceňuje zřejmě riziko, že z celé transakce nakonec sejde, což je velmi nepravděpodobné.

Růst cen obilovin

Široké komoditní indexy skončily za červen s minimálními růsty do 1%, a to hlavně díky prudkému růstu cen obilovin v posledním týdnu. Jinak většina komodit v červnu mírně ztrácela. Ceny pšenice (+29%) zaznamenaly největší nárůst za posledních 5 let, přitom většina celkového růstu připadá na posled-

ních 7 obchodních dní. Impulzem se stávají zprávy, že letošní počasí ohrožuje globální sklizeň - v USA (vlhko), Evropě a Austrálii (sucho). Vysoký růst cen zaznamenala také kukuřice (+18 %).

Americká ropa WTI se celý měsíc obchodovala v těsné blízkosti hranice 60 USD, evropský Brent (-3%; 63 USD) spíše pokračoval v pozvolném poklesu. Výrazněji ztrácely technické kovy (-5 %), cena hliníku (-3%) poprvé od roku 2009 klesla pod hranici 1700 USD za tunu. Negativní sentiment přinášely hlavně zprávy o zpomalení čínské ekonomiky. Zlato se obchodovalo těsně pod hranici 1 200 USD, naopak stříbro (-6%; 15,7 USD) zůstalo pod prodejním tlakem.

Smíšená data z ekonomiky (Čína, USA) a vysoký stav zásob nedávají komoditám (kovy, ropa) prostor pro růst. Výrazným faktorem je vývoj kurzu dolaru. Koruna překvapivě posílila

Na rozdíl od akcií či dluhopisů, devizové trhy v červnu zůstaly překvapivě velmi klidné a výrazně nereagovaly na spekulace o růstu sazeb v USA či na nervozitu kolem Řecka. Euro k dolaru se drželo v pásmu 1,10–1,14 USD/EUR, po většinu dní dokonce v těsné blízkosti 1,12 USD/EUR.

Koruna k euru na začátku června překvapivě posílila z 27,4 k úrovni 27,2 CZK/EUR, krátce se dostala i 3měsíční maxima 27,17 CZK/EUR, tedy na dosah nejvyšších hodnot od intervence z listopadu 2013. Koruna nereagovala na žádné zprávy včetně zasedání ČNB, neovlivnilo ji ani oslabování ostatních měn v regionu. Mírný výprodej dluhopisů a rostoucí nervozita kvůli Řecku přinesla polskému zlotému i maďarskému forintu další ztráty kolem 2%, obě měny tak klesly na nejnižší úroveň od konce ledna (315 HUF/EUR, 4,20 PLN/EUR).

Co přinese červenec?

Přinejmenším začátek července bude ve znamení řecké krize a jejího řešení. Hned první víkend se rozhodne v řeckém referendu, jehož výsledek bude mít pro trhy zvýšený význam. „Z našeho pohledu je řecké ANO pro trhy krátkodobě pozitivní, pokud se nerozpadne tamní vláda a bude s kým vyjednávat, jinak se může komplikovaná situace prodloužit. V případě NE máme za to, že negativní přístup dodrží i strana věřitelů a ECB přistoupí. To by mělo Řeky donutit ustoupit či vystoupení z měnové unie. Tento krok by byl pro trhy dle našeho názoru krátkodobě velmi negativní, ale neočekáváme, že by to mělo významnější fundamentální dopad na samotnou evropskou ekonomiku. Z tohoto důvodu se domníváme, že z delšího pohledu by pak šlo o zajímavou investiční příležitost,“ představuje závěry a možné scénáře Milan Vaníček, hlavní analytik J&T Banky a doplňuje: „Ještě jedna, pro nás relativně pravděpodobná, varianta je proaktivní přístup řecké strany a v případě jakéhokoliv výsledku referenda, dosažení dohody s jen mírně upravenými pravidly, aby byla zachována svrchovanost měnové unie.“

Červenec bude rovněž měsícem výsledkové sezony. Dle očekávání by však měl být druhý kvartál spíše mírný, i když k jistým zlepšením oproti tomu prvému by dojít mohlo - samotné výsledky by pak měly být lepší než očekávání na úrovni čistého zisku.

„Celkově jsme pro červenec výrazně opatrní vzhledem k dění v Řecku, které může determinovat vývoj celého měsíce. Nicméně základní scénář je stále ten pozitivní a tedy ten, že bude nalezena společná dohoda a trhy by to měly ocenit pozitivně. Zajímavé z evropského hlediska by pak měly být především sektory jako bankovníctví a pojišťovnictví. V případě negativního dopadu výsledku řeckého referenda bychom se zaměřili na příznivé ceny u akciových titulů, které mají solidní dividendovou politiku,“ uzavírá Milan Vaníček. ■

Připraveno analytiky J&T Banky.

Věnujte svůj výkon sportovcům na vozíčku

Tělesný handicap neznamená automaticky konec sportování. Sport jako příjemný relax funguje u zdravých stejně jako u lidí s handicapem. Ti ale musí na rozdíl od nás, kterým ve sportování brání maximálně nedostatek času nebo lenost, překonávat spoustu překážek navíc. To je také důvod, proč jsme se v J&T rozhodli podpořit projekt Spojenci sportovců na vozíku. Jako dobrovolníci budeme pomáhat sportovcům na závodech a trénincích a hlavně budeme podporovat vozíčkáře i vlastními sportovními výkony.

Jak na to? Stačí se zaregistrovat na stránkách www.spojenci.cz a za každý uběhnutý kilometr, hodinu strávenou na kole nebo třeba překonanou metu darovat určitý obnos na podporu sportovců na vozíku. Pocit z vašeho výkonu se tak znásobí radostí z pomoci. „Sportovat je samo o sobě fajn, ale být spojencem znamená sportem i pomáhat, a to je mnohem lepší. Proto neváhejte a přidejte se k nám,“ říká Eva Vinšová z J&T. ■

J&T Banka uvedla nové dluhopisy EPH

ENERGETICKÝ A PRŮMYSLOVÝ HOLDING

Energetický a průmyslový holding (EPH) ve spolupráci s J&T Bankou vydává tříleté dluhopisy v celkovém objemu 75 milionů eur. Cenné papíry s nominální hodnotou 1 000 eur jsou splatné v červnu 2018 a nesou pololetně vyplácený úrok 4,2% p. a.

„Emise dluhopisů je určena především eurovým investorům, kteří mají zájem podílet se na dynamickém růstu přední energetické společnosti. Poskytuje nejen zhodnocení převyšující klasické bankovní produkty, ale navíc otevírá prostor pro geografickou diverzifikaci portfolia klienta,“ říká Daniel Drahotský, ředitel divize finančních trhů.

Cenné papíry vydává slovenská dceřiná společnost EPH Financing SK, za jejíž závazky poskytuje mateřský holding 100% garanci. Společnosti ve skupině EPH jsou etablovanými emitenty na eurových dluhopisových trzích a jejich cenné papíry s několikaletým ratingem tvoří součást portfolií mezinárodních investorů.

Manažerem a administrátorem emise je J&T Banka a aranžérem J&T IB and Capital Markets. Dluhopisy jsou kótovány na Burze cenných papírů v Bratislavě. ■

Začtěte se do letního magazínu Magnus

Nové číslo jsme věnovali Islandu a jako podtéma redakční tým zvolil tzv. dobrovolnou samotou. Autorem obálky je švédský fotograf Hans Strand, který z paluby malé Cessny zachytil řeku Kolgrímu odkazující na neustálý proces fyzické proměny ostrovní země.

Vypravíme se do krajiny, kde v zimě svítí slunce jen čtyři hodiny a v letním období téměř nezapadá. Uvnitř Magnusu najdete původní rozhovor s excentrickým a sympatickým ex-starostou Reykjavíku Jónem Gnarrm, esej populárního písničkáře a milovníka Islandu Jana Buriana, o hudbě píše její velký znalec Juraj Kušnierik, nechybí profily Björk a vizuálního umělce Olafura Eliassona, uvedení do severských ság, texty o islandské kinematografii, ale také vzpomínka na legendární šachový zápas světového šampióna, který se uskutečnil v roce 1972 právě v Reykjavíku. Blok o Islandu doplňují erudované M-indexy z pera analytiků J&T Banky od rozebrání nedávné krize přes lov velryb, vaření piva až po fotbal.

Samota, které se bojíme, a zároveň nás přitahuje, tvoří druhou část obsahu tohoto vydání. V rozhovoru s head hunterem Janem Bubeníkem prozkoumáváme termín „lonely at the top“, o poustevnických píse Alena Ježková a o osamění a potřebě umět být sám teolog Tomáš Halík. Skutečná samota není ústraní, z něhož se za pár okamžiků můžeme zase vrátit do divoké přítomnosti. Je to hájemství, které bychom se měli naučit ovládat ve svůj prospěch. Pokud ji dokážeme přijmout, zvládneme velké umění. ■

Užijte si léto s J&T Concierge

I když červnové počasí tomu moc nenasvědčovalo, podle kalendáře je léto prostě tady! Prázdniny a letní dovolené už začaly a s nimi nekonečný horizont nádherných destinací – jen si vybrat. A tak jsme pro vás připravili trošku inspirace...

Když se někdo zeptá mě, kde budu trávit léto, jednoznačně odpovím – v Evropě! K tomuto závěru jsem se ale nejdřív musela procestovat. Evropa je nádherná, plná kulturních památek, má krásné pláže i hory, lesy plné hub a borůvek a voňavé louky. A rozhodně je z čeho vybírat i v oblasti gastronomie. Co takhle candát, pečený sumec nebo pstruh na másle? Anebo preferujete tagliatelle s lanýží či humrem a rajčaty z Vesuvu? A co grilovačka na chatě nebo čerstvá rybí polévka s krutony, kozí sýr či pierogy? Tak tohle všechno a mnohem víc můžete letos mít. S finálním výběrem vám samozřejmě rádi pomůžeme!

Aktivní dovolená ve Vysokých Tatrách

Vysoké Tatry jsou nejvýznamnější turistickou destinací a chloubou Slovenska. Skýtají nádherné túry pro zdatné chodce, ale i jednoduché turistické trasy. A volnočasových aktivit při špatném počasí zde najdete také dost – například aquaparky, Muzeum TANAP nebo krásnou Belianskou jeskyni. Výhodou těchto lokalit je jejich vzájemné propojení Tatrskou električkou a bezprostřední blízkost tatranských turistických chodníků.

vrchol Gerlachovského štítu

Chcete-li vystoupat na nejvyšší vrchol Tater, Slovenska a zároveň celého karpatského horského oblouku, je třeba se dobře připravit a hlavně si domluvit horského vůdce. Výstup na 2 654 metrů vysoký Gerlachovský štít je nezapomenutelným zážitkem. Začíná se v Tatranské Polianci, kde je brzy ráno, mnohdy ještě před rozedněním, místo srazu s horskými vůdci. Časný nástup je důležitý kvůli rychlým proměnám letního počasí, po 9. hodině se totiž začínají tvořit mraky a kolem poledne mohou přijít první bouřky. Na vrcholu Gerlachu moc místa není. Nejvyšší kóta, osazená malým železným křížem, slouží pouze k povinnému vyfotografování, bezpečně posezení je možné teprve pár metrů jižně pod vrcholem. Výhled je za příznivého počasí úžasný, byť mnohé jiné, a to i turisticky dostupné tatranské vrcholy, nabízejí o něco pestřejší panorama (například Východná Vysoká nebo Rysy). Sestupuje se Batizovskou próbou, na cestu si vyhraďte cca 3–4 hodiny. Na celou túru včetně přestávek je třeba si vyčlenit minimálně 8 hodin.

Ubytovat se můžete v rodinném hotelu Solisko s výtečnou restaurací Al Lago nebo v luxusním hotelu Kempinski High Tatras s krásným spa a kvalitní kuchyní. Oba se nacházejí u břehu Štrbského plesa a oba jsou dostupní v klubu Magnus.

Co to bude? Švýcarsko, nebo Rakousko?

Alpy a Dolomity se stávají v posledních letech velmi oblíbenou destinací jak pro zimní, tak především pro letní dovolené. Letní hory jsou skvělou volbou pro aktivní páry i rodiny s dětmi. Z velmi pestré nabídky aktivit si můžete vybrat náročné i méně obtížné turistické trasy, cyklovýlety nebo vodní sporty. Rozhodnete-li se pro Švýcarsko, pak vykračte z vlastní komfortní zóny a naplánujte si několikadenní túru po horských hřebenech. Švýcarský alpský klub provozuje 152 horských chat s celkovou kapacitou okolo 9 200 lůžek. Je tedy velmi jednoduché si cestu naplánovat tak, abyste každý z náročných dnů zakončili v příjemném a útulném prostředí a nemuseli se přitom vracet do stejného místa. Odměnou za trochu nepohodlí vám bude čerstvý alpský vzduch a úchvatné výhledy na vrcholky hor. Mezi architektonicky zdařilé zcela jistě patří chaty Monte Rosa a Motterascio, zapomenout nesmíme ani na chatu u jezera Trift, která se nachází nedaleko nejdelšího visutého mostu pro pěší.

Pro milovníky jízdy na horském kole je v rakouských oblastech připravena rozsáhlá síť terénů, jen v samotném Tyrolsku funguje 5 000 km stezek pro horská kola a především kvalitních služeb od hotelů přes přepravu kol až po zkušené průvodce. Mohlo by se zdát, že horské prostředí nabízí pouze náročné terény, ale překvapivě je zde spousta stezek, které jsou vhodné i pro děti. Vedou totiž hlubokými údolními krásných alpských řek a vy si na nich

Belianské Tatry

s minimálním úsilím užijete lehkou jízdu s úchvatnými výhledy na velehorské scenérie. Vhodnou je jistě Taurská stezka, zejména její západní větev, která vede podél řeky Saalach. Její část podél Innu patří do Evropské rezervace tzv. tras se zážitkem z přírody.

Za památkami a přírodou do Itálie

Při cestě do Itálie byste neměli vynechat Miláno. Najdete tu perfektní hotely (Bulgari, Armani, Four Seasons, Principe di Savoia, Park Hyatt a nový Mandarin Oriental), restaurace jako Baci, Giacomo, Trattoria Arlati, Fish Bar nebo třeba Taglio a pak samozřejmě nákupy a aperitivo. Až do října pak můžete navštívit Expo Milano (expo2015.org), na němž se očekává, že přijede více než 20 milionů návštěvníků. Téma je Feeding the Planet, Energy for Life. Z Milána se snadno dostanete jak k jezeru Maggiore, tak Como. Možná se tu potkáte i s Georgem Cloonem a Richardem Brensonem, kteří si zde pořídili vilu. Na Como doporučujeme resort CastaDiva, Tremezzo nebo Villa Serbelloni, na Maggiore pak vilu Amintu nebo Hotel Belvedere. Pokud vás láká sportovnější přístup, popojedte o kousek dále k jezeru Garda. Tady vám doporučujeme Hotel Lido, Villa Arcadio nebo Bellariva.

Třetím nejmenším italským krajem na severozápadě Itálie je Ligurie, další dostupná destinace z Milána. Sousedí s Francií na západě, Piemontem na severu a Emilií-Romagnou a Toskánskem na východě. Leží u Ligurského moře

Naplánujte si dovolenou s J&T Concierge

Nemáte čas vymýšlet, kam pojedete na dovolenou, bookovat letenky a hotel a plánovat si výlety? J&T Concierge to všechno zařídí za vás. Na vás jen bude přibalit si ten správný opalovací krém nebo si koupit boty, co na túrách netlačí. I když i to by pro vás byli schopni zajistit... J&T Concierge totiž poskytuje full service v oblasti životního stylu, cestování, umění či vzdělávání.

J&T Concierge se stará o klienty už od roku 2005 a zastoupení má v České a Slovenské republice, Monaku, Rusku a Chorvatsku.

Služby pro vás:

- Zajištění cestování na míru po celém světě, podle vašeho rozpočtu.
- Rezervace hotelů po celém světě.
- Zajištění letenek.
- Pronájem lodí, aut, nemovitostí.
- Rady a tipy spojené s cestováním.

Více na www.jtconcierge.com
nebo na e-mailu jtconcierge@jtconcierge.com.

a jedná se o nejvíce zalesněný region v Itálii. Oblast je posetá malebnými městečky, jako jsou Alassio, San Remo, Bordighera či Ventimiglia, odkud už je coby kamenem dohodil do Monaka. V Alassio se zkuste ubytovat třeba v hotelu Grand Hotel Alassio, v Imperii v hotelu La Meridiana (Relais & Chateaux), v San Remu v Royal San Remo Hotelu, v Bordighera doporučujeme Hotel Parigi a do Ventimiglia si v pátek ráno zajedte na trh.

Monte Carlo, Monako

Malebná městečka a krásné pláže Francouzské riviéry

Rádi bychom vám představili také málo známé pláže v okolí Monaka a v Monaku jako takovém. Pláž Larvotto začíná pod výstavištěm a končí u Le Meridien Beach hotelu. Monacká pláž je čistá a bezpečná. Tato oblast je ovšem známá velkým výskytem žahavých medúz, a proto je zde od května do konce léta natažená síť proti medúzám.

Za hotelem Monte-Carlo Beach začíná stezka pro pěší, která vede až do Mentonu. Tato zhruba dvouhodinová procházka vede přes Roquebrune-Cap-Martin s azurově modrým mořem pod vámi a skvostnými honosnými vilami nad vámi. Po cestě minete restauraci a klub Le Pirate, který patřil mezi nejslavnější podniky na Riviéře a byl vlastněn bohemem Charlesem Vialem. Klub byl vždy nádherně zchátralý a spíš vypadal jako pirátské doupe. Večírky, které se zde konaly, dělaly radost novinářům bulvárních plátků po celém světě. Jídlo, připravované převážně na obrovském otevřeném ohni u vchodu, bývalo vynikající a vína tu podávali za rozumnou cenu. Říká se, že po smrti majitele zmizela nejkrásnější éra nočního života na Riviéře a i tento podnik lehce upadá. Určitě se tam ale běžte podívat, než to celé spadne.

Po cestě se můžete zastavit na pláži Roquebrune na oběd – třeba v restauraci Le Fanal. Po cestě máte mnoho příležitosti ke koupání, tak si vezměte plavky. Z restaurace Le Fanal už vlastně uvidíte Menton.

Menton, první město Francouzské riviéry, je schované v klínu hor a často je nazýváno Tajnou riviérou. Kromě krásných pláží je toto místo vyhlášené i pěstováním citronů, které jsou jedním z typických symbolů města. Rostou zde díky teplejšímu podnebí a městečko je tak známé hlavně díky citronovým bonbonům, karnevalům a slavnostem zde konaným. Fête du Citron (citronové slavnosti) se zde konaly poprvé v roce 1929 jako malá výstava citrusových keřů. Nyní je to dva týdny trvající festival na přelomu února a března, jehož téma se vždy mění. Poslední témata byla Alenka v říši citronů, Asterix v Citronové zemi nebo letos na jaře Poklona citronům Číny dle J. Verna.

V Monaku se můžete ubytovat v hotelu Monte-Carlo Bay nebo třeba ve velice cenově přijatelném hotelu Columbus, v Roquebrune-Cap-Martin doporučujeme pěkný hotel Victoria a v Mentonu můžete vyzkoušet moderní hotel Napoleon.

Ostrov bohyně Afrodity

Perla uprostřed Středozemního moře, vhodná pro náročné klienty, ale také pro rodiče s malými dětmi. To je Kypr. Pobřeží tu lemují nádherné pláže, letoviska jako Larnaca, Limassol nebo Protaras disponují perfektním zázemím a ve vnitrozemí najdete nespočet památek a přírodních krás.

Z takzvané turecké části na severu určitě doporučujeme Golden Beach nebo malou vesničku Bellapais. Z řecké části nevynechejte nádherné vodopády Caledonian Falls v horách nebo třeba poklidné letovisko na jihozápadním pobřeží ostrova Pissouri s krásnou širokou písčito-oblázkovou pláží. Kromě vodních sportů jsou zde k dispozici i golfová hřiště.

přístav v letovisku Larnaca, Kypr

Tipy na ubytování máme pro vás dva. Sunrise Pearl & Spa Paralimni má výbornou mezinárodní reputaci. Leží přímo na jedné z nejkrásnějších písčitých pláží ostrova, v centru letoviska Protaras. V okolí najdete mnoho obchodů, restaurací a barů. Hotel Anassa má 5 hvězdiček, leží na západním pobřeží a je vhodný pro rodiny s dětmi.

At se letos na dovolenou vypravíte kamkoliv, přejeeme vám šťastnou cestu a hodně letní pohody. ■

Eva Klejmová
Ředitelka J&T Concierge

Cestujte s klubem Magnus

ČECHY

Amenity Resort Lipno

Rekreační resort přímo na břehu lipenské přehrady s vlastní písčitou i oblázkovou pláží nabízí ubytování ve čtyřhvězdičkovém hotelu, domech a bungalovech.

Aktivity: cyklistika, turistika, bruslení, wellness, sport

Amenity Resort Česká Kanada

Komfortní, prostorné a plně vybavené domy uprostřed nedotčené přírody kraje raritní úzkokolejky. Kousek od Golfresortu Monachus.

Aktivity: cyklistika, turistika, golf

Amenity Resort Špindlerův Mlýn

Nově postavené plně vybavené apartmány s terasou či balkonem. Nad Labskou přehradou, kousek od rušného centra města.

Aktivity: cyklistika, turistika

Wellness Hotel Babylon

Ubytování v centru Liberce s přístupem do zábavního komplexu Centrum Babylon, do kterého patří Aquapark, Wellness, IQpark, Lunapark a IQlandia. Vstup do Aquaparku, IQparku, Lunaparku a IQlandie mají hoteloví hosté již v ceně pobytu. Wellness Hotel Babylon se nachází pouze 40 minut jízdy autem po dálnici R10 z Prahy (směr Mladá Boleslav – Liberec).

Aktivity: cyklistika, turistika, wellness, golf

Golf & Ski Resort Ostravice

Golf & Ski Resort Ostravice nabízí prvotřídní podmínky pro vaši golfovou dovolenou. Představuje vám jedinečný golfový resort, který se pyšní čtyřnásobným titulem golfového Hřiště roku. Golf Club Ostravice poskytuje špičkové tréninkové služby a jeho součástí je také čtyřhvězdičkový hotel Green Inn a restaurace s tradiční moravskou kuchyní.

Aktivity: cyklistika, turistika, wellness, golf

SLOVENSKO

NÍZKÉ TATRY

Holiday Village Tatrlandia

Fantazie nezná hranic, užijte si hravost dítěte a zahrajte si na indiány či kovboje. Resort se 155 bungalovy a apartmány, rozdělenými do 11 stylových osad, nabízí ideální prostředí pro celoroční rodinnou nebo individuální dovolenou.

Aktivity: cyklistika, turistika, wellness

Hotel Srdiečko

Tříhvězdičkový hotel situovaný pod Chopkem Jih, jen pár metrů od nástupní stanice čtyřsedačkové lanovky vám poslouží jako brána k perfektní dovolené plně skvělých zážitků.

Aktivity: turistika

VYSOKÉ TATRY

Kukučka Mountain hotel & Residences

Ubytování v centru jedné z nejhezčích a nejnavštěvovanějších osad Vysokých Tater - v Tatranské Lomnici. Se snadnou dostupností turistických tras a krás Tater.

Aktivity: turistika

STŘEDNÍ SLOVENSKO

Hotel Salamandra

Čtyřhvězdičkový hotel v sobě pojí vysoce kvalitní služby a neopakovatelné gastronomické zážitky z dílny šéfkuchaře Lubomíra Hekra s tichým půvabem štiavnické přírody.

Aktivity: cyklistika, turistika, wellness

CHORVATSKO

Apartmány Zelena Punta

Pohodlné apartmány v chorvatském turistickém středisku Kukuljica se snadnou dostupností oblázkové pláže s písčnými zátokami. Snadná dostupnost okolních ostrovů i pevninských měst.

Aktivity: turistika, sport, moře

Hotel Trakošćan

Ubytování v blízkosti jednoho z nejkrásnějších a nejzachovalejších hradů chorvatského kulturního dědictví. Poloha hotelu mezi třemi horami Ravna gora, Maceljsko Gorje a Ivancica nabízí možnost nespočetných aktivit spojených s přírodou.

Aktivity: turistika, sport, wellness

RUSKO

MOSKVA

Hotel Kadashevskaya

Luxusní hotel v centru Moskvy přímo na břehu řeky nabízí ubytování nedaleko Rudého náměstí.

Aktivity: historické památky a centrum města. ■

Aktuální nabídky a více informací o klubu na: www.jtbank.cz/klub-magnus

Parkur v Olomouci vyhrál němec Schmid

Největší parkurové závody v Česku se konaly druhý víkend v červnu v Olomouci. Soutěž s překážkami do sto šedesáti centimetrů patřila do seriálu světového poháru. A šlo i o body do olympijské kvalifikace.

Parkurové závody mezinárodního formátu se díky J&T Bance odehrály v Olomouci už podruhé. Na Moravu přijely závodit skoro tři stovky koní. Do nedělní hlavní soutěže postoupilo padesát nejlepších z tzv. Diamond Tour, která měla své soutěže v pátek a v sobotu. Někteří jezdci se museli potýkat nejen s nástrahami těžkého parkuru a překážkami ve výšce 160 centimetrů, ale také s rozmary počasí.

Čechům se bohužel nedařilo

Tratě z dílny světoznámého stavitele Olafa Petersena jsou pověstné svou náročností. Parkur v Olomouci, navíc v kombinaci s bouřkovým počasím, nebyl výjimkou. Přesto se hned deseti soutěžícím podařilo překonat všechny překážky bez shoení, čtyři z nich ovšem byli penalizováni jedním trestným bodem za čas. Bohužel mezi úspěšnými nebyl žádný z českých reprezentantů.

Jiří Hruška s Aristem Z, Ondřej Zvára s Carmen Arcus i Zuzana Zelinková s Calerim II přitom měli k bezchybné jízdě blízko – každý z nich zaznamenal jen jednu lehkou chybu. Skončili tak na čtrnáctém, patnáctém a dvacátém místě a do olympijské kvalifikace si nakonec připsali méně bodů, než si přáli. Olympijskou kvalifikací pro jednotlivce je velmi těžké projít, protože z 29 zemí se kvalifikuje pouze jeden jezdec, který bude v žebříčku příští rok na prvním místě. Česko má naději na olympijskou týmovou kvalifikaci, o které se rozhodne v červenci ve slovenském Šamoríně. Z těchto závodů postoupí do Ria jeden nejlepší tým.

Vítězové z Olomouce

Vítězství z parkurového závodu si z Olomouce nakonec odvezl Němec Maxmilian Schmid. „Bylo pro mě ctí se těchto závodů zúčastnit.

Byla to nádherná show. Pro Chacona to byla první takto náročná Grand Prix, o to spokojenější jsem, že jsem vyhrál. Už když jsme nastupovali do základního kola, tak jsem se dost obával, jak to dopadne. Dvojice před námi totiž dokončila

bez penalizace a diváci bouřlivě tleskali, z čehož se můj kůň trochu polekal. Nakonec jsme šli také čistě a to samé se nám podařilo zopakovat i v rozeskakování," svěřil se po závodech. Na druhém místě skončil Rakušan Roland Englbrecht,

který byl pouze o 15 setin sekundy pomalejší. Třetí místo obsadil Balázs Horváth na Zordonovi reprezentující Maďarsko. Také on skákal bezchybně, ale z uvedené trojice byl nejpomalejší. Češi se mohou radovat alespoň z úspěchu juniorky Kateřiny de Jagerové, která zvítězila v odpolední Grand Prix pro mladé jezdce. Závody v Olomouci sledovalo na tribunách přes tři tisíce diváků a pochvalovali si je závodníci i pořadatelé. Ti by v příštím roce rádi uspořádali závody dvoutýdenní. ■

Kterak Jáchymov název slavnému dolaru dal

Dolar, přesněji řečeno americký dolar, je hlavní měnou globální ekonomiky posledních 70 let. V současnosti více jak 60% světových devizových rezerv drží jednotlivé centrální banky v dolarech,

skoro u 90% obchodů s měnami na jedné straně transakce vystupuje americký dolar, současně komodity od ropy až po zlato se obchodují v dolarech. Ale tato dominance se netýká jen finančních trhů, i svět filmu, módy či umění vše přepočítává na dolar. Pro někoho může být překvapivé, že původ slova dolar musíme hledat v severních Čechách, protože dolar vlastně znamená „jáchymovák“.

Když se na začátku 16. století v okolí Jáchymova (německy Joachimsthal) našlo stříbro, pro chudý horský kraj to byl radikální zlom. Brzy po objevení stříbrné žíly se začaly razit mince jáchymovské groše, německy Joachimsthaler Guldengrosch. Postupem času se název zkomoloval na „Joachimsthalergrosch“, „tolský groš“, až se nakonec zkrátil na „thaler“ či česky „tolar“.

Věhlas tolaru díky výjimečné kvalitě a vysokému obsahu stříbra se rychle šířila po okolních zemích

a brzy se stal synonymem pro kvalitní peníze. Později se snažila řada vlád přirovnat k tomuto standardu kvality alespoň jménem, a to včetně svobodných kolonií v Zámorí v 18. a 19. století. A tak vznikaly další mince s označením tolar, či po dalším zkomolení dolary. Například ve Slovinsku, než vstoupilo do eurozóny v roce 2007, obíhal tolar. V současnosti vedle Spojených států amerických má ještě dalších 22 měn ve svém názvu slovo dolar, například v Kanadě, Austrálii či Hong Kongu. Tolar/dolar je asi největší a nejznámější odkaz naší země světu, jen to skoro nikdo neví v zahraničí a ani u nás doma. Trochu to připomíná osud největšího Čecha a génia Járy Cimrmana.

Petr Sklenář
Hlavní ekonom
J&T Banky

Dva investiční tipy na léto

Léto nám začalo, většina z nás má již o místě a dopravě na svou dovolenou poměrně jasno, někteří však ještě stále loví mezi nabídkami na „poslední chvíli“. Rád bych vám představil také dva tipy na léto, ale tentokrát investiční: automobilku BMW a aerolinie American Airlines.

Německá automobilka BMW patří i v České republice k nejspěšnějším prémiovým automobilkám, a není se čemu divit. Kdo někdy usedl za volant tohoto vozu, nedá na perfektní sedačku s tlustým věncem volantu dopustit. To by však bylo málo, abychom jen na základě této radosti z jízdy investovali svoje peněžní prostředky. Akcie společnosti BMW vystřelily spolu s evropskými akciemi na začátku letošního roku výrazně vzhůru, od svých maxim v měsíci březnu však ubraly zpět již přes 20%. To při úrovni ocenění P/E

na 11, provozní marži pro automobilky nezvykle vysokých 11% a téměř 3% dividendovém výnosu zní poměrně lákavě.

Důležité je však pro tento segment trhu zmínit, jaká bude budoucnost v následujících řádově 12 měsících. A na to má BMW „zaděláno“ poměrně dobře: zcela nové modely BMW řady 7, X1, letos inovované řady 1 a 3 a příští rok představení zcela nové řady 5. Z modelového cyklu jsme v současné době na velmi dobrém místě časové osy nástupu

do akcí – sedmička bude generovat vyšší marži, Xjednička, jednička a trojka dodají na objemech a velká SUV typu X5 a X6 se nacházejí na trhu teprve jeden až dva roky, což generuje silnou poptávku s menším požadavkem na diskont.

K tomu se mnichovské automobilce neustále daří zvedat prodeje na klíčovém americkém trhu, výrazně letos roste Evropa (květen +7,9% meziročně) a silná poptávka se generuje i v Asii – dále roste Čína, silné prodeje jsou i v Koreji a Japonsku. Přestože řada rábdoby znalců varuje před čínským trhem, je potřeba se na situaci podívat realisticky – trh již neporooste tak silně jako dříve, u BMW to budou třeba jen jednotky procent, ale objem trhu je masivní a diskonty jsou tu o poznání nižší, než je tomu na jiných „vyspělejších“ trzích. Domnívám se tedy, že krize v Číně pro BMW nehrozí, jen se situace stabilizuje od dramatického růstu k stabilním a slušným objemům.

Po korekci se tedy BMW nachází na úrovni pod 100 EUR a tato cena mi přijde z pohledu ročního horizontu zajímavá. Pokud BMW dokázalo generovat solidní čísla i při velmi silném euru, oslabení evropské měny by jí mohlo ještě pomoci, a to i přesto, že se SUV továrna (X3, X4, X5, X6) nachází na americkém území.

American Airlines nese potenciál růstu

Druhou možností, jak se vypravit na dovolenou, je letadlo. Společnost American Airlines na domácím letišti v Praze nevidáme, máme možnost ji ale využít na cesty přes oceán z jiných evropských destinací.

Akcie leteckých dopravců se dostaly na investorské výsluní po prudkém propadu ceny ropy, což pro aerolinky znamená výrazně nižší náklady

a tím pádem možnost generovat vyšší marži. Po prudkém pádu ropy však přišla rallye u ropy nahoru, a tak pro změnu byly bity aerolinky. Jestliže však American Airlines dokázaly létat se ziskem při ceně ropy 100 dolarů na barel, o to

lépe by se jim mělo dařit při současné ceně okolo dolarů 60 – to je jednoduchá myšlenka, nic analyticky světoborného. To samozřejmě samo o sobě k nákupu nestačí – na tuto společnost se musíme podívat blíže.

Už při prvním pohledu, pokud se opět podíváme na úrovně P/E i provozní marži, se mi zdá, že American Airlines je na tom vůči své přímé konkurenci lépe. Provozní marže na cca 19%, roční zisk na akcii vůči ceně na trhu velmi nízko okolo 5, velmi přijatelné zadlužení – prostě nárůst ziskovosti by v následujících kvartálech mohl být výrazný. Nebezpečím může být poměrně silná konkurence na americkém trhu, která nedovoluje příliš zvednutí ceny letenek, případně neočekávaná událost, která v leteckém průmyslu vždy může zamíchat kartami – proto jsem se nikdy do akcií aerolinek zatím nepouštěl, nicméně nyní mi valuačně přijde American Airlines natolik zajímavá, že bych pro tentokrát přimhouřil oči.

Takže vyberte dopravu na dovolenou, ať autem, nebo letadlem, a přitom popřemýšlejte nad investicemi v obou zmíněných společnostech. Krásné léto!

Michal Semotan
Portfolio manažer
J&T Banky

Česká koruna – kus CK Rakousko-Uherska v 21. století

V sobotu 16. července roku 2011 byl po zádušní mši v katedrále sv. Štěpána ve Vídni uložen do Kapucínské krypty Otto von Habsburg–Lothringen, nejstarší syn posledního rakouského císaře a uherského krále, Karla von Habsburga.

Tímto pohřbem jako by definitivně odešla poslední živá vzpomínka na Rakousko-Uherské mocnářství. Živý odkaz císařství do 21. století dál nesou paradoxně Češi, i když před stoletím byli hlavními strůjci rozpadu nenáviděné a mocné říše. Oním odkazem je pro mnohé překvapivě česká koruna v našich peněženkách.

V srpnu 1892 provedlo Rakousko-Uhersko měnovou reformu a zavedlo novou měnu korunu, která nahradila zlatky v poměru 1 zlatý = 2 koruny (zde vzniklo i lidové označení „pětka“ pro desetikorunu). Na konci 1. světové války a po rozpadu Rakouska-Uherska si nástupnické státy ponechaly jako měnu korunu a vznikly koruny československé, rakouské, maďarské a jugoslávské. Teprve s odstupem několika let světlo světa spatřily dnes

známější šilinky, forinty a dináry či kuny. Jenom československá koruna vytrvala a tehdejší návrhy jako frank, denár, hřivna či sokol (drobné káňata), lev či říp se neujaly a naprosto zapadly.

Tehdejší ministr financí Alois Rašín se velmi obával inflace, a proto hned v březnu 1919 prosadil okolkování částí rakousko-uherských korunových bankovek a tím také zmenšil peněžní oběh. Následně naordinoval velmi přísnou měnovou politiku a československá koruna se jako jediná měna v regionu vyhnula hyperinflační bublině. Tento Rašínův odkaz zůstal živý i dál v našich krajích. Jeho metoda měnové odluky byla úspěšně opakována i v letech 1939, 1945 a také při dělení federace v roce 1993. Vedle toho v následujících 90. letech se Československo i Česká republika

vyhnuly hyperinflačním stavům na rozdíl od okolních ekonomik.

Od 1. ledna 2009 Slovensko vstoupilo do eurozóny, a tím pádem jediným následovníkem rakousko-uherské koruny zůstala ta česká. Kdo by to byl před 100 lety řekl, že jediný, kdo bude do svých kapes a peněženek sbírat koruny, budou pouze Češi, právě ti, kteří se proti tehdejší monarchii bouřili asi nejvíce.

Petr Sklenář
Hlavní ekonom
J&T Banky

Kulturní tipy

připravil
Ondřej Horák,
výtvarník a autor
mnoha výstavních
projektů, člen Společnosti
Jindřicha Chaluppeckého

Ján Mančuška První retrospektiva

GHMP, Městská knihovna
Termín: 16. 6. – 11. 10. 2015

Adresa: Mariánské náměstí 1, Praha 1

Výborně připravená výstava ve velkorysém prostředí Městské knihovny. Mánčuškovo dílo zde působí přesvědčivě a srozumitelně. Oceníte jistě i jeho humor a schopnost nahlížet všední náměty a témata z nevšední perspektivy. Rozhodně doporučuji.

Výstava jedné z klíčových osobností porevoluční vlny českého současného umění, dnes již nejšíjího Jána Mančušky (1972–2011), seznámí veřejnost mimo jiné s díly, která vytvořil a vystavil na mezinárodních výstavách i v evropských a amerických muzeích, z nichž řada bude v Čechách vystavena poprvé. ■

Tomáš Svoboda Tady končí film

Nevan Contempo
Termín: 13. 6. – 18. 7. 2015

Adresa: U Rajské zahrady 14, Praha 3

Svoboda pracuje dlouhodobě s textem, zvukem, videem, objektem či instalací. Obrazy a především video v malé žižkovské galerii vás rozhodně pobaví a pravděpodobně i překvapí svým provedením. Nenechte si to ujít. ■

Ladislav Sutnar – Knižní tvorba

Galerie Ladislava Sutnara
Termín: 12. 3. – 29. 8. 2015

Adresa: Riegrova 11, Plzeň

Na tvorbu Ladislava Sutnara jsem vás již upozorňoval. Se svojí knižní tvorbou uspěl i v zahraničí. Jeden z nejrespektovanějších českých designerů a umělců se představuje tím nejlepším v Plzeňské galerii, která nese jeho jméno. ■

Do Ostravy na Frantu

Tváří v tvář dílům jednoho z nejrespektovanějších českých i světových malířů se v létě ocitnete v ostravském Domě umění. Své práce tady vystavuje Franta alias František Mertl, který kdysi emigroval z Česka do Francie.

Výstava věnovaná Frantovi s názvem *Tváří v tvář* představuje dvě desítky maleb a šest plastik z posledních dvaceti let autorova života. Zachycují člověka spjatého s přírodou či člověka v úzkých, těla zdrcená válečnými konflikty, ale také stav současné civilizace. Frantovým tématem je rovněž zneužívání techniky a nebezpečí konzumní společnosti. Mnohá jeho díla jsou inspirována poznáváním afrického kontinentu, kde umělec podle svých slov „objevil přirozenou krásu lidské bytosti, která ke své

existenci nepotřebuje vymoženosti moderního světa.“ „Výstava je symbolickým příspěvkem k autorovu letošnímu významnému životnímu jubileu,“ říká Marie Dohnalová, kurátorka výstavy. V ostravském Domě umění ji doplňuje exhibice dalšího významného malíře Vladimíra Škody. Oba autoři jsou spjatí s Francií a obě výstavy jsou součástí kulturní akce na prázdninové měsíce nazvané Francouzské umění v letní Ostravě. Frantova výstava potrvá v Domě umění do 30. srpna.

J&T Banka, a. s.
je generálním partnerem:

CENA
OSKÁRA ČEPANA

Galerie výtvarného umění v Ostravě

Magnus Art

Slovenská národná galéria

GALERIE RUDOLFINUM

Franta: Nejsilnější pro mě byla setkání s Picassem

Letos slavíte životní jubileum. Kdekoliv se o vás mluví, tam se objevuje velká poklona vaší obrovské životní energii a elánu. Jak to děláte? Kde pořád berete tolik energie?

Domnívám se, že dávka energie je úměrná zájmu člověka o druhé lidi, jeho snaze a vůli zapojit se do existence. Jiný recept neznám.

Přemýšleli jste někdy, jak by se odvíjel váš život bez Francie, emigrace?

Myslím, že by se odvíjel tak jako život řady kolegů ze studií. Jsem rád, že jsem nemusel snášet nesmyslnou politiku Andreje Alexandroviče Ždanova, tlak, násilí a prověrky. Uvítal jsem příležitost se nejdříve rozhlédnout po bohaté pestrosti Evropy, amerického kontinentu a Afriky. A potom se dát do práce.

Francie je země, kde se k umění a umělcům přistupuje jinak v Česku. V čem je hlavní rozdíl? Myslíte, že život v téhle zemi sehrál velkou roli ve vašem prosazení se na zahraniční výtvarné scéně?

Ano, Francie má skutečně silný zájem o kulturu, který vždy přitahoval umělce z celého světa. Osobně jsem velmi ocenil možnost setkat se s řadou výjimečných osobností jako Picasso, Chagal, Roberto Matta, Tapies, Max Ernst, Giacometti, Graham Greene a spolupracovat s nimi. Cítit a být svědkem pracovní energie těch, jež obdivujeme za tvorbu, bylo silnou podporou v počátečním hledání výtvarného výrazu. Zájem Francie o moji práci potvrdilo pozvání reprezentovat tuto zemi

na Bienálech už v 60. letech. Poté následovala řada výstav v Anglii, USA, Německu, Japonsku, Itálii a dalších.

Kdo z nich na vás zapůsobil nejvíc a proč?

Nejsilnější pro mě byla setkání s Picassem, hned první léta ve Francii. Když jsem přijel, neměl jsem v tvorbě tolik zkušeností. Zajímala mě především figurální tvorba, ale ve Francii v tehdejší době vládla abstrakce. To, že nedaleko Picasso pokračoval ve svém boji, v zobrazování člověka, ve své životní dráze, mi velmi pomohlo v mém hledání. U figurální malby jsem potom zůstal.

Stýská se vám po obrazech, které jste prodal?

Po kterém nejvíc?

Moje práce – myslím, že tak jako všech, co se pokouší tvořit, je dělaná s touhou hned nebo později se podělit: o emoce, radost nebo obavy, s někým dalším. Po žádném plátně se mi tudíž opravdu nestýská. Snad jedině triptych (2x7 metrů) s názvem „Svědék“, který je teď vystaven v Japonsku a zakoupený Muzeem současného umění byl spíš určený k putovní existenci, než k pobytu v muzeu. Tohle dílo bylo poprvé vystaveno v Terezíně, později v Paříži, Marseille, Grenoblu a myslím, že takto bude pokračovat, tedy putovat.

Jste malíř – samotář, nebo spíš malíř – bohem, společenský člověk milující lidi, setkávání s nimi, debaty?

V ateliéru jsem jednoznačně malíř samotář, jedině hudba se podílí na mé práci. Jakmile však vyjdu

ven, cítím silnou potřebu kontaktu. Ne pouze v profesi, ale ve všech směrech.

Je na této ostravské výstavě plátno, které byste vyzdvihl nad ostatní?

Ne. Každé plátno má svoji specifickou váhu, svoji sílu sdělení. Pokud mám svoji práci podepsat, nepokládám si otázku, která je silnější, větší. Nedělám rozdíly.

Kolik obrazů dnes namalujete během roku a co vás nejvíc inspiruje?

Víte, počet pláten pro mě nehraje roli. Odpovídá zájmu o člověka a o všechno, co ho obklopuje, co se ho dotýká. Na spoustu svých otázek jsem odpovědi ještě nenašel, takže chci pokračovat, dál hledat. A současně tyto otázky položit těm, kteří se setkájí s mojí prací třeba na výstavách.

Kdo ze současných malířů vás nejvíc oslovuje a z jakého důvodu?

Řada malířů a sochařů mladší generace – Francouzů, Angličanů i Italů je skvělá. Situaci v Česku znám jen z dálky a tudíž nedostatečně na to, abych hodnotil či jmenoval. Víím ale, že u spousty z nich je cítit stejná potřeba reagovat na dnešní napětí a neuspokojivý svět. Existuje spousta otázek, na které politika nedokáže najít odpovědi, natož řešení k vyvážené existenci. Je příliš nerovností, rozdílů na světě a obávám se, že ani umění nebude stačit na to, aby tyto věci vyřešilo. Každopádně bychom se o to ale měli pokusit a podílet se na tom hledání, ne jen čekat, až to za nás udělají druzí. ■

Kdo je Franta?

Třebíčský rodák František Mertl patří k uznávaným malířům. Od roku 1958 žije ve Francii, kde ho všichni znají jako Frantu. Jde o umělecký pseudonym, kterým podepisuje svoje plátna. Franta se zabývá intenzivně figurativní malbou, jeho obrazy jsou expresivní, plné lidí, prostoupeny dramatickým dějem a situacemi. Na jihu Francie poznal Franta osobně řadu umělců, jakými byli například Pablo Picasso, Max Ernst, Antoni Tapies a jiní. První samostatnou výstavu měl v Paříži v roce 1960. Od té doby uspořádal víc než 120 výstav. Dnes jsou jeho obrazy, kresby, sochy a grafiky součástí takřka šedesáti významných veřejných sbírek v New Yorku, v muzeích v Paříži, Amsterdamu a v Praze. Ačkoliv druhá polovina 20. století nabízela nepřehledné množství výtvarných směrů, Franta zůstal věrný oblasti figurální tvorby, které se ve svém ateliéru nad provensálským městem Vence věnuje dodnes.

NĚKTERÉ VĚCI NEJSOU NA PRODEJ

MAGNUS MAGAZÍN PRO PŘÁTELE J&T BANKY

